

Sociálny pakt pre Európu

EURÓPSKEJ ODBOROVEJ KONFEDERÁCIE

My, vedúci predstavitelia odborových zväzov Európy, združení v rámci Európskej odborovej konfederácie, chceme vysloviť naliehavú žiadosť a predložiť návrh Sociálneho paktu pre Európu.

Vidíme zvyšujúcu sa nerovnosť, rozrastajúcu sa chudobu, čoraz väčšie vylučovanie zo spoločnosti, stúpajúcu nezamestnanosť, neistú prácu, ktorá zasahuje najmä mladých ľudí a rastúce rozčarovanie (radových občanov) z európskeho projektu.

Vidíme rastúce znepokojenie kvôli nacionalizmu, rasizmu a xenofóbii. Tento trend, sťažený konkurenčným prostredím s nízkymi mzdami, by mohol viesť k odmietnutiu európskeho projektu, ktorý EOK vždy podporovala.

Vidíme ohrozenia povojnového ekonomického a sociálneho zariadenia, ktoré viedlo k vytvoreniu Európskej únie a európskeho sociálneho modelu. Tento jedinečný sociálny model znamenal výrazný prínos pre občanov a zamestnancov a umožnil nám posunúť sa od krízy k prosperite.

Tvrdíme, že základné sociálne práva musia mať prednosť pred ekonomickými slobodami. V tomto duchu je zostavená Charta základných práv začlenená do Lisabonskej zmluvy. Toto by malo byť zdôraznené v Protokole o sociálnom pokroku, ktorý má byť pripojený k zmluvám.

Veríme, že menová únia musí slúžiť procesu integrácie do EÚ, založenom na princípoch mieru, demokracie a solidarity, ako i na hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Takto sa dá zabezpečiť budúcnosť občanov v globalizovanom svete.

Odvolaваме sa na to, že deklarovaným cieľom EÚ je hospodársky a sociálny pokrok. Dosiachnutie cieľov stratégie Európa 2020 si vyžaduje sociálne stabilné spoločnosti, trvalo udržateľný hospodársky rast a finančné inštitúcie slúžiace reálnej ekonomike.

Veríme, že práve pomocou sociálneho dialógu sa nám podarí nájsť spravodlivé a účinné riešenia ako odpoveď na vážnu krízu, ktorej únia čelí. Bohužiaľ, sme svedkami toho, že demokracia v pracovnom a sociálnom dialógu je ignorovaná, napádaná a podkopávaná.

Vyzývame EÚ, aby sa zamerala na politiku zlepšujúcu životné a pracovné podmienky, kvalitu zamestnania, spravodlivú mzdu, rovnaké zaobchádzanie, účinný sociálny dialóg, odborové zväzy a ďalšie ľudské práva, kvalitu verejných služieb, sociálnu ochranu – vrátane spravodlivých a udržateľných zdravotných a penzijných rezerv – ako i na priemyselnú politiku uprednostňujúcu spravodlivý prechod k modelu udržateľného rozvoja. Takýto prístup by prispel k budovaniu dôvery občanov v ich spoločnú budúcnosť.

Odmietame všetky stratégie vedúce k tomu, aby sa zostupná konkurencieschopnosť odrazila na pracovných právach, sociálnom zabezpečení, daniach alebo životnom prostredí.

Podporujeme koordinované hospodárske prístupy, ako i cieľ zdravých verejných účtov, no nesúhlasíme so zavedením opatrení v oblasti riadenia ekonomiky, ktoré podkopávajú sociálny pokrok posledných desaťročí, potláčajú trvalo udržateľný rozvoj, hospodárske oživenie a zamestnanosť a ničia verejné služby. Preto oponujeme Zmluve o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii (TSCG).

Znepokojuje nás metóda použitá pri tvorbe zmluvy TSCG, ktorá vylučuje zmysluplné zapojenie Európskeho parlamentu a občanov.

Trváme na tom, že EÚ a jej členské štáty by mali úzkostlivo sledovať európske a medzinárodné nástroje, ako sú dohovory MOP, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva a revidovanú Európsku sociálnu chartu, na ktorú by mala Európska únia pristúpiť, ako i na Protokol, ktorým sa ustanovuje systém kolektívnych sťažností (1995).

Zo všetkých týchto dôvodov požadujeme Sociálny pakt pre Európu, obsah ktorého ponúkame na prerokovanie a odsúhlasenie na tripartitnej úrovni EÚ.

Európska odborová konfederácia (EOK) sa domnieva, že v Sociálnom pakte by mali byť zahrnuté tieto zložky:

Kolektívne vyjednávanie a sociálny dialóg:

Slobodné kolektívne vyjednávanie a sociálny dialóg sú neoddeliteľnou súčasťou európskeho sociálneho modelu. Obe zložky musia byť zaručené na národnej úrovni i na úrovni EÚ. Každý členský štát by mal zaviesť príslušné podporné opatrenia;

Rešpektovanie autonómie sociálnych partnerov na národnej a európskej úrovni ako aj ich úlohy a pozície; v kolektívnom vyjednávaní alebo existujúcich kolektívnych dohodách nesmie dôjsť k jednostrannej intervencii zo strany verejných orgánov; a maximalizovanie pokrytia zamestnancov kolektívnymi zmluvami;

Efektívne zahrnutie sociálnych partnerov od diagnostickej fázy do európskeho hospodárskeho riadenia a národných reformných plánov je nevyhnutné. Snahy o prispôsobenie meniacim sa okolnostiam by mali byť primerané prostriedkom ľudí a nie iba na ťarchu zamestnancom a ich rodinám.

Hospodárske riadenie pre trvalo udržateľný rast a zamestnanosť:

Bezodkladné opatrenia na ukončenie krízy štátneho dlhu a poskytnutie ECB úlohy veriteľa poslednej inštancie, čo umožní vydávanie európskych dlhopisov. Rastové programy prispôbosené každej krajine by sa mali prerokovať, schváliť a monitorovať so sociálnymi partnermi;

Európske priemyselné a investičné stratégie zamerané na napĺňanie náročných hospodárskych a environmentálnych úloh; prednosť by mali dostať investície do udržateľných infraštruktúr, výskumu a rozvoja, klimatickej technológie a obnoviteľných zdrojov. Nemali by byť zahrnuté do kalkulácie štátnych deficitov;

Pravidlá na zaistenie regulovaného, spoľahlivého a transparentného finančného sektora reálnej ekonomiky;

Extra zdroje získané lepším využívaním európskych štrukturálnych fondov, Európskej investičnej banky, dlhopisov na projekty a primerane navrhnutou daňou z finančných transakcií by sa mali vyčleniť na sociálne a environmentálne účely;

Zastavenie tlaku EÚ na liberalizovanie verejných služieb, za ktoré zodpovedá štát;

Dôstojná mzda pre všetkých, prispievajúca k rastu a vnútornému dopytu;

Ochrana mládeže pre všetkých mladých ľudí v Európe, ktorá zaistí poskytovanie dôstojnej práce alebo primeraných možností odbornej prípravy v rámci štyroch mesiacov nezamestnanosti alebo po ukončení štúdia;

Opatrenia na zlepšenie kvality zamestnaní a boj proti neistým pracovným miestam; boj proti zneužívaniu zmlúv na čiastočný úväzok, dočasných zmlúv a zmlúv na dobu určitú v praxi;

Aktívne opatrenia zamerané na trh práce, ktoré zahŕňajú iniciatívy na podporu ľudí s malým alebo žiadnym prepojením s trhom práce.

Hospodárska a sociálna spravodlivosť:

Redistribučný a odstupňovaný systém zdanenia príjmu a majetku a ukončenie daňového raja, daňových únikov, daňových podvodov a nelegálnej práce;

Zavedenie opatrení proti špekuláciám;

Efektívne opatrenia na zaistenie rovnakej pláce a rovnakého práva na prácu s rovnakou hodnotou pre všetkých; kolektívne zmluvy a rovnaké mzdy by sa mali poskytnúť všetkým bez ohľadu na formu ich zmluvy, najmä ak pracujú na rovnakom pracovisku;

Zavedenie opatrení na odstránenie rozdielu v odmeňovaní žien a mužov;

Stanovovanie miezd by malo zostať štátnou záležitosťou a malo by sa riešiť v súlade so štátnymi postupmi a systémami priemyselných vzťahov. Rokovania medzi sociálnymi partnermi na príslušnej úrovni sú najlepším nástrojom na zaistenie dobrých miezd a pracovných podmienok; zákonná minimálna mzda by sa mala v krajinách, kde to odborové zväzy považujú za potrebné, podstatne zvýšiť. V každom prípade by všetky úrovne minimálnej mzdy mali rešpektovať normy Rady Európy zaoberajúce sa spravodlivými mzdami.

Harmonizácia základu dane z príjmov právnických osôb a minimálnych úrovní zdaňovania spoločností, pokiaľ možno so zavedením minimálnej sadzby 25 %, súčasnej priemernej úrovne zaťaženia v Európe.

Apelujeme na európske organizácie zamestnávateľov, inštitúcie EÚ, národné vlády a podporné organizácie, aby sa zapojili do rokovania o návrhu ETUC vo veci Sociálneho paktu pre Európu.

